

Novi grobovi

JAKOB RASPOR

Po daljšem bolehanju je umrl v Charity bolnišnici Jakob Raspor, star 78 let, stanujoč pri družini Cerkenik na 4502 St. Clair Ave. Doma je bil iz Klana, kotar Opatija na Velovskem, kjer zapušta tri sestre in več sorodnikov. Tukaj zapušta bratrance Jakoba Cucanich. Pogreb se vrši v četrtki popoldne ob 1.30 uri iz pogrebnega zavoda Joseph Zele in sinovi, 6502 St. Clair Ave., na Hillcrest pokopališče.

EDWARD BRANISEL

V Crile veteranski bolnišnici, kjer se je nahajal mesec dni, je umrl Edward Branisel, star 66 let, stanujoč pri družini Louis Spehek na 1120 E. 67 St. Po pokopališču je bil barvar, doma iz Cerknice, kjer zapušta sestro Nežo Simšič in več sorodnikov. Bil je član društva Slovenec št. 1 SDZ in društva Cleveland št. 126 SNPJ. Tukaj nima bližnjih sorodnikov. Pogreb se vrši v petek ob 1. uri iz pogrebnega zavoda Joseph Zele in sinovi, 6502 St. Clair Ave.

JOSEPH RETEI

Nagroma je umrl včeraj Joseph Retei, stanujoč na 20219 Chickasaw Ave. Pogreb oskrbuje Grdinov Lake Shore pogrebni zavod. Čas pogreba še ni bil določen.

V zadnje slovo

Članice podr. št. 18 SZZ se priprosi, da pridejo nocoj ob osmih v Želetov pogrebni zavod na 6502 St. Clair Ave., da izkažejo zadnjo čast umrli članici Alice Novak.

Članice društva sv. Ane št. 4 SDZ so prošene, da pridejo nocoj ob osmih v Želetov pogrebni zavod, 6502 St. Clair Ave., da izkažejo zadnjo čast umrli članici Alice Novak.

Pogreb

Pogreb pokojne Terezije Novak se vrši v četrtek zjutraj ob 8.30 uri iz pogrebnega zavoda Louis Ferfolia v cerkev sv. Lovrenca ob 9. uri in nato na pokopališče Calvary.

Pogreb Alice Novak

Pogreb pokojne Alice Novak se vrši v četrtek zjutraj ob 8.15 uri iz pogrebnega zavoda Joseph Zele in sinovi, 6502 St. Clair Ave., v cerkev sv. Vida ob 9. uri in nato na pokopališče Calvary.

NEW YORK JE UMAZANO MESTO

NEW YORK, 1. septembra—Vdova Wendella Willkie, ki je sednjski kandidat, se je vrnila v New York iz Evrope. Njen prvi vtis je bil ta, "da je New York najbolj umazano mesto, kar jih je kdaj videla." Willkie je pozvala žensko naj gre prostovoljno na delo, kakor je to storilo v prostovoljno očistilo mestne ulice umazanosti in nesnage.

Pri vsem tem pa je bila Willkie vesela svojega prihoda nazaj. Prav po pogovoru, da ali na vzhodu ali na zapadu, doma je še vedno najlepše.

JUGOSLAVIJA NAJ ANEKTIRA ZONO "B" V ISTRIJI!

Ameriška časopisna agencija United Press poroča: Jugoslavija je sinoči obtožila Italijo, da so njene čete vstopile danes v jutranjih urah na jugoslovanski teritorij in to demonstrativno. Ta pohod italijanskih čet je v zvezi z vprašanjem Trsta, ki se je trenutno obnovilo.

Poročilo iz Beograda pravi, da so se italijanski vojaki, oboroženi s puškami in strojnimi, pomaknili za 164 korakov v jugoslovanski teritorij in to na hribov okrog Gorice, kjer so se razvrstili v frontno pozicijo.

Poročilo, ki ne pojasni ali so se Italijani pozneje umaknili, trdi, da se bo izročila italijanski vladi danes protestna nota.

Nota protestira zoper zadnje gibanje italijanskih čet, motoriziranih oddelkov in drugih vojaških enot vzdolž jugoslovanske meje—pravi radio Beograd.

Jugoslovanske obdolžitve mečejo polno luč na besedno vojno med obema državama. Vzrok razburjenja je bil v tem, ker so prišla poročila, da Jugoslavija namerava anektirati tisto zono Svobodnega tržaškega ozemlja, ki jo upravlja Jugoslavija je v tej zoni uvedla svoj režim in ji je spremeniti le še ime.

Amerika, Velika Britanija in Francija so po svojih predstavnikih v Beogradu obiskali podtajnika v zunanjem ministertvu Aleša Beblerja, da se informirajo, kaj je resnice na teh vesteh.

Se popreje so poslaniki omenjenih treh držav v Rimu zagotovili italijanskega ministrskega predsednika Pello, da bodo zapadni zavezniki smatrali vsako formalno priključitev kakoga dela teritorija Svobodnega tržaškega ozemlja kot kršitev mirovne pogodbe z Italijo. Ti diplomati se so opozorili Pello, da gre očividno za napačno tolmačenje imenov Jugoslavije. Sicer pa, da bodo postopali v smislu mirovne pogodbe, če bi Jugoslavija to pogodbo kršila.

Po pogodbi iz leta 1947 se je končala italijanska oblast nad Trstom, svobodno ozemlje pa se je porazdelilo med angloameriško zono "A" in po Jugoslovanih upravljano zono "B." (Tito je imel zaseden Trst z okolico meseca maja do 12. junija 1945, ko so se jugoslovanske čete na zahtevo angleškega poveljnika v Sredozemlju maršala Alexandra umaknile.)

Ob koncu tedna je vstal vihar, ker je jugoslovanska časopisna agencija "Jugopres" objavila vest, ki jo je Rim tolmačil, kakor da jugoslovanska vlada pripravlja spremembo svoje politike v zoni "B" in možnost aneksije. Italijanska reakcija je bila hitra in odločna.

Uradni viri vedo povedati, da bo Italija obdržala svojo oboroženo silo vzdolž severovzhodne obale, dokler maršal Tito ne pojasni položaja, kar se verjetno zgodi prihodnjo nedeljo neke ob meji, kjer bo imel jugoslovanski predsednik važen govor.

Tito bo imel govor v času, ko bodo imele jugoslovanske čete velike manevre v bližini Trsta.

Četudi Italijanski krizi pripisujejo veliko pozornost, jo Jugoslovani smatrajo za brezpomembno. Jugoslovanski viri v nevtralnih prestolih poudarjajo, da hoče Jugoslavija spraviti s sveta spor radi Trsta na pošten način, namreč s pogajanjem z Italijo.

Poročila iz Beograda javljajo, da Jugoslavija želi pogajanja vo-

editi v znamenju stanja iz leta 1945, ko je bil Trst v jugoslovanski upravi. Toda Jugoslavija ne bo uporabila vojaške sile, da doseže ta cilj.

AMERIKANKE ZA DOLGA KRILA

V podjetju Jack & Heintz so nameščenke izvedle glasovanje o tem, ali naj se oprimejo predloga Francoza Diorja o kratkih ženskih krilih do kolen, ali pa naj se vztraja pri dosedanjih nošnji dolgih kril. Nameščenke so soglasno sklenile, da se ne bodo oprijele nove mode Diorja in da ostane, vsaj pri njih v Clevelandu, vse pri starem.

SODIL IN OBSODIL JE SAM

MARTINSVILLE, Va., 1. septembra—Zakonca Eanes sta bila v družinskem sporu. Žena Sarah Eanes se je obrnila na sodnijo, ki je vzela njihov spor tudi v pretres. Po razpravi je Sarah Eanes svojemu možu Richardu prepovedala vrnitev k njej in domov k družini. Richard ni poslušal ne sodnika ne žene, se je vrnil na dom, tam pa vprico deveterih otrok ustrelil do smrti najprvo ženo, nato pa izvršil s strelom v glavo samomor. Mož in žena sta oba obležala mrtva.

DOLARJI SO LE DOBRI

NEW YORK, 1. septembra—Žena Ferraras je bila zavarovana zoper nezgode. Nezgoda jo je doletela in zavarovalnica ji je izplačala \$950 zavarovalnine. Po mnenju Ferrarasove pa denar ni prinesel srečo k hiši. Od takrat je prišla ob spanje, je slišala čudna bučanja in je valila krivdo na denar. Z možem vred sta spravila \$950 v bankovcih po 100 in po 50 dolarjev v zavojček in ga vrgla v reko Hudson. Sedaj sta se premislila in prosila policijo, naj gre po denar v vodo, kar se je zgodilo.

Poroka

V soboto, 5. septembra se poročita v cerkvi Our Lady of Perpetual Help, Miss Josephine Mildred Kozar in Mr. Stanley Louis Cesen. Nvesta je hči poznanih Mr. in Mrs. Martin Kozar, 3822 Richmond Rd., Richmond Heights, O., ki vodita Nottingham Winery na E. 177 St. in Waterloo Rd., ženin je pa sin poznanih Mr. in Mrs. Peter Cesen, ki vodijo gostilno v Barberton, O. Nvesta pohaja Kent State univerzo, ženin je pa graduiral pred nedavnim iz Case Institute of Technology. Poročilo slavnost se vrši zvečer v Ameriško jugoslovanskem centru na Recher Ave. Mlademu paru čestitamo in mu želimo vse najboljše v zakonskem življenju!

Na obisku

Iz Los Angelesa, Cal., so sredi prišli Mr. in Mrs. Paul in Mary Renko z otroci, ki so se lansko leto preselili iz Clevelanda. Paul je sin našega zastopnika Mr. John Renko. Tu bodo ostali teden dni in prijatelji jih lahko obiščejo na domu očeta na 1016 E. 76 St. Dobrodošli!

NAPOVED NAJ SE NE URESNIČI!

Vsak prvi ponedeljek meseca septembra je Delavski dan—praznik dela. Praktično to pomeni troje nedelavnih dni — sobota, nedelja, ponedeljek. Ameriške ceste bodo polne avtomobilov. Prerokuje se, da bo v teh treh dneh ubitih vsled prometnih nesreč 400 Amerikancev. Nedvojbeno — popolnoma nepotrebne žrtve.

Obstojajo poleg strogih cestno policijskih predpisov tudi človeška pravila, ki jih narekuje zdrava pamet. Ne vozi prehitro, zlasti ne na križiščih, pogled na levo in na desno ko spremeniš smer! Vožnja po cestah ni tekmovalstvo, marveč je ali poslovna ali pa namenjena užitku. Končno ve vsakdo, da če postaja zaspan, predvsem za volanom, naj odneha in naj se odpočije oziroma prespi.

Tudi Moskva gre z Zapadom?

MOSKVA, 1. septembra—Danes se je otvorila gledališka sezona v znanem gledališču, ki nosi ime Bolšoj. Sovjetska vlada je povabila na otvoritev sezone vse zunanje diplomatske zastopnike. Diplomati pravijo, da gre za prvi slučaj, odkar obstoja Sovjetska zveza, da so k taki prireditvi povabljeni in to brez izjemno vsi zunanji zastopniki.

Manj vojnihi naročil

Federalno trgovinsko tajništvo javlja, da je preklalo vojnihi naročil za enkrat za znesek \$400,000,000. V glavnem gre za preklk naročil obrambnega tajništva za prevozna sredstva. Gre za vpliv, ki ga ima vojna na Koreji in njen konec, na drugi strani pa za vpliv federalnega proračuna, ker so se v njem velike postavke črtale. To velja ne samo za ameriške vojaške kre-dite, marveč tudi za črtane postavke v ameriški vojaški pomoči tujim državam.

Trdi se tudi, da je povpraševanje po blagu, ki je na zalogi splošno v upadanju, kar pa naj ne povzroča posebnega razburjenja, ker gre le za manjše pojave v narodnem gospodarstvu.

ANGLEŽI IMAJO BEL KRUH

LONDON, 1. septembra — Z današnjim dnevom so Angleži začeli prvič po 14 letih torej od začetka vojne sem, razdeljevati kruh, ki je pečen iz čisto bele moke. Kruh je za dva do tri cente dražji od običajnega, ki je pečen iz mešane moke.

DEŽEVJE V TEXASU

Pokrajine južnega Texasa so obiskane po hudem deževju. Kraj Uvalde, ki šteje 3,000 prebivalcev, je moral izprazniti 40 družin, da jih ni zajela povodenj. Tudi iz ostalih krajev iz sredine in juga države Texas, se poročata o velikih nalivih.

POLIOJU V CLEVELANDU

Število na poliju obolelih oseb v območju Clevelanda je letos naraslo do sedaj na 188. Lansko leto jih je bilo ob istem času 345. Prav iz Clevelanda iz mesta jih je 80, 66 iz predmestij in 42 od drugod. Če primerjamo število 188 s 345, lahko ugotovimo, da je polijo v Clevelandu na vsak način v nazadovanju.

Danes je bila v Washingtonu prva seja komisije za mir na Koreji

SEDEŽ KOMISIJE BO ŽENEVA; Z DELOM SE ZAČNE 15. OKTOBRA

WASHINGTON, 1. septembra—Položaj glede komisije, ki naj reši politična vprašanja na Koreji, se je dokončno skristaliziral takole: Člani te komisije so zastopniki 16 držav, ki so se aktivno udeleževale vojne na Koreji. Komisija bo razpravljala čisto strankarsko. Na eni strani zastopniki Združenih narodov, na drugi strani napadalci na Koreji. Od severne Koreje in komunistične Kitajske je odvisno ali bo na njihovo stran povabljen tudi Sovjetska zveza. Člani komisije za Korejo so kot zastopniki Združenih narodov imeli danes svoj prvi sestanek. Sestanek se je vršil v Washingtonu na povabilo ameriške vlade.

Zdi se, da so krogi Združenih narodov z Ameriko na čelu vzeli iniciativo glede politične ureditve Koreje v svoje roke. Iz južne Koreje je prispel južno korejski zunanji minister in se sestal z ameriškim državnim tajnikom John Foster Dullesom. Južna Koreja ni članica Združenih narodov. Od članov komisije, ki predstavljajo 16 držav soudeležnih na Koreji in ki so članice Združenih narodov, naj zavisijo, ali bo južna Koreja pripuščenata kljub tem zaprekam kot prava članica omenjene komisije.

Kakor se je pričakovalo, se je južni Koreji dovolil pristop h komisiji. Vsa politika Amerike do Koreje je bila v tem, da se južna Koreja ne odtuji, da sodeluje pri razpravah in sklepanjih in tako nosi odgovornost za sprejete sklepe. Južna Koreja je obratno od svoje strani vršila na Ameriko pritisk, da je popuščala na ljubo južni Koreji. Pri tem pritisku je gozila, da se sicer ne bo udeležila posvetovanj, če ji Amerika v raznih vprašanjih ne ustreže.

Države, ki so bile na Koreji

Poleg Amerike so se na zavezniški strani udeležile naslednje države vojnih operacij na Koreji: Belgija, Kanada, Colombia, Abesinija, Francija, Grčija, Luxemburg, Nizozemska, Nova Zelandija, Filipini, Siam, Turčija, Južna Afrika in Velika Britanija.

Po določilih listine o premirju na Koreji se mora ta komisija sestati in začeti z delom v 90 dneh. Zavezniki so za to, da se ne samo držijo tega roka, marveč da se začne z delom še prej. Formalno bi se komisija morala sestati najkasneje 28. oktobra, po želji zaveznikov pa naj se sestane že v sredini meseca oktobra.

Ker je mesto Ženeva v Švici znano mednarodno mesto, kate-rega se drži značaj nevtralnega mesta, ki je znano tudi kot sedež bivše Lige narodov, naj bo to mesto po želji zaveznikov tudi stalni sedež komisije. Potem ko se začne z delom, mora ta komisija v nadaljnjih 90 dneh rešiti korejsko politično vprašanje ali deljena, ali zedinjena Koreja.

Zveze s komunisti

Ker je sestava komisije strankarska, je nastalo vprašanje, kako bodo zavezniki držali zveze s komunisti. Organ za obveščanje enih in drugih sklepov predno komisija začne z delom, naj bi bilo glavno tajništvo Združenih narodov.

Politika komunistov

Predsednik komunistične vlade v Pekingu je pred nekaj dnevi najavil kitajski program glede Koreje. Prva naloga te komisije naj bi bila ta, da se bavi z

Dvomoštvo radi vojne

Ameriški vojaki na Koreji so bili proglašeni mrtvim, pogrešanim in podobno. Tako so se tudi obvestile družine prizadetih. Če so bili ti vojaki poročeni, so žene doma mislile, da so vdove in da se lahko zopet poročijo. Tako se je zgodilo tudi z narednikom Jamesom Cogburnom, doma iz Lexingtona, Tenn.

James Cogburn je bil dne 20. julija 1950 po komunistih ujet. Vojaško poveljstvo je obvestilo njegovo ženo doma, da je mož pogrešan, kasneje pa je bila celo obveščena, da je mrtev. Žena Cogburn se je leta 1952 znova poročila. Iz tega zakona se je rodil otrok, ki je sedaj star dva meseca. Zadnjo soboto je bil James Cogburn kot vojni ujetnik izročen ameriškim oblastem na Koreji v Panmunjomu; tudi o tem je bila žena obveščena. Kaj ji je storiti?

Cogburnova pravi, da bo obiskala svojega prvega moža, ko se vrne v Ameriko in mu predloži ves položaj, to je, da je znova poročena, da živi srečno zakonsko življenje, da ima že enega otroka, torej naj prvi mož James Cogburn pristane na razporoko. S svojim prvim možem ima tudi otroka.

REKORD V ZRAKU

WASHINGTON, 31. avgusta—Ameriški pilot polkovnik Carl je vzletel v višino 83,235 čevljev ali skoraj 16 milj razdalje med zemljo in nebom. Letel je z brzino več kakor 1,000 milj na uro.

Redne seje

Nocoj ob 7.30 uri se vrši redna seja krožka št. 3 Progresivnih Slovenk v navadnih prostorih Ameriško jugoslovanskega centra na Recher Ave. Ukrepalo se bo o pikniku 13. sept. in bazarju 25. okt. Članice so vabljene, da pridejo.

Nocoj ob osmih se vrši seja društva St. Clair Grove št. 93 WC v Slov. nar. domu na St. Clair Ave. Pričetek ob 8. uri. Vabi se vse članice, da se gotovo udeležijo ker bodo volitve odbornic za prihodnje leto.

Jutri, 3. sept. se vrši redna seja društva Napredne Slovence št. 137 SNPJ v navadnih prostorih Slov. nar. doma na St. Clair Ave. Članice so vabljene, da se udeležijo, ker bo podano poročilo o zadnjem pikniku in ukrepalo se bo o potovanju v Johnstown, Pa. Posebno se vabi veselečni odbor, da pride.

V četrtek zvečer ob 7.30 uri se vrši redna seja krožka št. 1 Prog. Slovenk v navadnih prostorih Slov. del. doma na Waterloo Rd. Članice se vabi na polnoštevno udeležbo. Podani bodo računi o zadnjem pikniku in kazalo se bo slike o "kurji ohceti," ki je bila na izletu 19. julija. Članice se obenem opozarja, da naj gotovo prinesejo nazaj vse listke, tikažočih se glasovnic kandidatke za poslanko v staro domovino, vsaj do 12. septembra. Piknik se vrši 13. sept., kjer bodo glasovnice preštete in za listke, ki ne bodo oddani do tedaj, bo vsaka sama odgovorna.

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
231 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND 3, OHIO
Henderson 1-5311 — Henderson 1-5312
Issued Every Day Except Saturdays, Sundays and Holidays

SUBSCRIPTION RATES—(CENE NAROČNINI)
By Carrier and Mail in Cleveland and Out of Town:
(Po raznašalcu in po pošti v Clevelandu in izven mesta):
For One Year—(Za eno leto) \$10.00
For Six Months—(Za šest mesecev) 6.00
For Three Months—(Za tri mesece) 4.00

For Canada, Europe and Other Foreign Countries:
(Za Kanado, Evropo in druge inozemske države):
For One Year—(Za eno leto) \$12.00
For Six Months—(Za šest mesecev) 7.00
For Three Months—(Za tri mesece) 4.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3, 1879.

104

ALI NAJ SE UNIJE ZDRUŽIJO?

(1)

Ameriško delavstvo se ima zahvaliti za svoj današnji vsekakor visoki standard življenja in socialnega položaja svojim unijam. O tem ni dvoma. Ameriško delavstvo je imelo srečo, da je živel za časa njegovih odločilnih borb Franklin Roosevelt, ki mu je prihranil nadaljnje težke, morda celo krvave boje.

Leta 1936 je bilo za ameriško unijsko življenje važno. Bivša stara garda ali da rabimo drug izraz za A.F.L.—clitna unija se je razdelila. John Lewis je izstopil iz A.F.L., prišel v novo ustanovljeno C.I.O., izšel iz C.I.O., prešel zopet k A.F.L. in iz A.F.L. nazaj v samostojnost, to je, da je osnoval posebno unijo rudarjev, ki kot taka še danes obstoja. Razumljivo je, da se vse te spremembe niso dovršile ravno v enem letu. Začelo se je! Začelo pa se je tudi z organiziranjem takrat tako imenovanega nestrokovnega delavstva in je iz tega gibanja nastala pomembna delavska unija C.I.O.

Slučaj Johna Lewisa smo navedli namenoma, tudi posamezne faze njegovega unijskega orientiranja in iskanja potov, po katerih bi prišlo delavstvo do največjih uspehov. Slučaj Lewisa se nam zdi važen v tej luči, ali je namreč pričakovati, da bo prišlo do enotne ameriške delavske unije in ali bi bilo za delavstvo koristno, da je organizirano samo v eni uniji.

Pravo organiziranje delavstva v unijah se je v Ameriki začelo z letom 1885. S tem ne trdimo, da ni bilo prej raznih poskusov, ki se dajo primerjati z unijami. Toda moderno unijsko gibanje datira le od tega datuma, ki je obenem tudi rojstvo ameriške unije strojnih delavcev.

V zadnjem času opazujemo neke vrste valovanja. Posamezne unije kot unija prevzornikov, tesarjev, delavcev v avtomobilski stroki, se na videz puntajo in pogajajo z drugimi zvezami unij o morebitnem pristopu tej zvezi.

Na drugi strani se čuti splošna potreba, da pridejo vrhovi glavnih unij do ožjega sodelovanja. Morda celo do enotne skupne unijske zveze? To je jedro vprašanja. Unija A.F.L. in C.I.O. ste se dogovorile, da se ne boste napadali, ne konkurirali pri nabiranju članstva, kakor tudi ne pri kolektivnem zastopanju delavstva. Z drugimi besedami, unije naj za enkrat ostanejo kot so, med njimi pa naj vlada razum, ideja skupnih koristi in ne propagandna strast.

Skupna enotna unija je drugo vprašanje. V anglosaksonskem svetu je v Veliki Britaniji slučaj, ki ima delavska politična stranka za seboj enotno delavsko unijsko gibanje in zveze Trade Unions. V Angliji se liberalci ali sedanji konservativci niso poskušali, da bi uspešno razbili enotni delavski unijski pokret. Ali bi ne bilo možno, da v vprašanju delavskih unij tudi Amerika posnema Veliko Britanijo?

Zopet se pokaže, da je Amerika v vsem svojem družabnem življenju posebni tip. Posebna tvorba zase. Logično se tudi delavske unije kot del ameriškega življenja predstavljajo in pojavljajo kot posebni tip zase, kratko kot ameriška organizacija.

V primeri z evropskimi delavskimi unijami so ameriške razmeroma mlade. Vendar pa bi vsaka primera z evropskimi z nekim navodilom, da se ga držijo po delu in po organizaciji tudi ameriške, za ameriške unije ne držala. Mladost ameriških unij se pojavlja v napakah, ki jih sicer zasledujemo tudi v ameriškem upravnem življenju, te napake pa lahko označimo s kratko besedo—birokracija. Da—birokracija je zajela tudi ameriški unijski pokret! Mesto radi mesta, služba radi službe, dohodki radi dohodkov! Le tako nam je razumeti, da imajo posamezni voditelji izredno visoke plače, ki s kakim duhom socializma nimajo nobenega opravka. Le tako je razumeti, da mesto radi mesta v birokraciji rodi slučaje, kot jih ima zaznamovati zopet le Amerika, da namreč vrhovi navzgor ne vedo točno, koliko je članstva navzdol. Gre za odstop članarin, ki jih plačuje vsak organizirani delavec. Zakaj naj bi se članarine delile, če lahko ostanejo doma? Le tako je razumeti tudi dejstvo, da ne vemo koliko milijonov organiziranega delavstva je v Ameriki. Ali 20, ali 17 in pol, ali 16 milijonov? Ta birokratizem bo tudi v bodoče preprečeval združitev vseh delavskih unij v eno. Sicer pa smo mnenja, da je tudi v delavskem interesu, da obstojajo radi tekme in večje razgibanosti posamezne samostojne unije, ki so vsaka zase še najbolj sposobne, da v danih razmerah nadzorujejo birokracijo.

L.C.

UREDNIKOVA POŠTA

POROČILO O PRISPEVKIH V DAR MESTU KOSTANJEVICA

CHICAGO, Ill.—Ko sem v začetku avgusta podal kratke obris zgodovine Kostanjevice na Krki, ki praznuje letos 700-letnico svojega obstanka kot mesto, sem obenem omenil, da so nekateri Kostanjevičani v Ameriki zaključili spomniti se svojega rojstnega kraja ob tej svečani obletnici z malim darilom. Po objavi omenjenega članka v tem listu, se je oglasilo še nekaj rojakov s svojimi prispevki in podpisani je prejel od njih skupaj znesek \$230.

Nekaj dni pred 15. avgustom pa sem dobil poziv od sestre Frances Gorshe iz Clevelanda, da naj z odposiljko denarja pošljam še par dni, da je tudi ona nekaj nabrala v Clevelandu in bo poslala. Dne 20. avgusta sem res dobil priporočeno pismo od sestre Gorshe in v njem znesek \$101.50 ter seznam oseb, ki so to vsoto darovale. To je bilo res prijetno iznenađenje. Francka se je rodila v bližnji Kočariji pri Kostanjevici. Njeno deklško ime je bilo Zagorec.

Pred mnogimi leti, ko je še njen pokojni Erazem pisal zapisnike sej in konvencij bivše Slovenske svobodniške podporne zveze, mi je v pogovoru povedala, da sva hodila skupaj v šolo. Nikakor nisem hotel pristati na to. Rekel sem, da morda z mojim bratom ali sestro. Sedaj pa verjamem, da sva menda res hodila skupaj v ljudsko šolo: jaz v prvi razred, ona v zadnjega.

Z njenim prispevkom je nabrala vsota poskočila na \$331.50 in ta znesek je bil v čeku od poslan v Kostanjevico dne 24. avgusta (po zračni pošti). Zraven sem priložil seznam vseh prispevalcev in tega celotno objavljam tudi v tem dopisu. Kako bo mestna občina Kostanjevica porabila ta denar, prepuščam njeni razsodnosti. Glavno je, da so se njeni fantje in dekleta in njihovi prijatelji v Ameriki spomnili svojega rojstnega kraja ne le z lepimi željami, temveč tudi z dolarji. Če hočejo lepo opremiti svoj novi Zadrugi dom, plačati za spomenik partizanskim žrtvam, nabaviti kinematograf itd., tedaj bo poslana vsota krila le majhen del celotnih stroškov. Prepričan pa sem, da bodo denar z veseljem sprejeli ter ga porabili za najboljše koristi večine svojih ljudi.

Prispevali so sledeči:

Lojze Kuntarič, Gary, Ind., \$25; Mirko Kuhel, Chicago, Ill., \$20; Jože in Lavra Zrimec (Marešič), Detroit, Mich., \$10; Louis in Francka Marn (Marešič), Detroit, Mich., \$10; Frank in Pavla Kovačič (Kuhelj), Chicago, Ill., \$10; Antonija Stiber (Winter), Chicago, Ill., \$10; Ladislav Kuhel, Chicago, Ill., \$10; John Škavič, Fontana, Cal., \$10; Mary Camalick (Kovačič), Chicago, Ill., \$10; Paul Rudman (Milakovič iz Zavod), Chicago, Ill., \$10; Mary Kuhel (Kovačič—Malenska), Venice, Cal., \$10; Anica Homborg (Kovačič), De Tour, Mich., \$10; Pepca Juratovich (Dovjakova), Hammond, Ind., \$10; Angelea Klančnik (Kuhel), Glenview, Ill., \$10.

Mary Kuhel, Chicago, Ill., \$5; Anica Božič (Kuhel), St. Petersburg, Fla., \$5; Ana Kosič (Baje iz Ostrca), Chicago, Ill., \$5; Joseph F. Zrimec, ml., Detroit, Mich., \$5; Frances Hostnik (hči Lavre Zrimec-Marešič), Detroit, Mich., \$5; Jože in Mary Jereb (Jordanova), Bessemer, Pa., \$5; John Lustig, Chicago, Ill., \$5; Emil Kuhel, Chicago, Ill., \$5; Jože Medvešek (sin pokojne Jožef Jordan-Medvešek iz Dob), Euclid, Ohio, \$5; Frank Colarič (rojen na

Slinovcha), Pittsburgh, Pa., \$5; John in Darinka Ceferin (Kuhel), Chicago, Ill., \$5. Louis in Ivanka Košle (Kuhel), Chicago, Ill., \$3; Elizabeta Hiti (Marešič), Detroit, Mich., \$2.50; Anna Wiskara (rojena Hiti), Detroit, Mich., \$2.50; John Jereb (mož pokojne Marije, rojene Vodopivec—Mihatoval), Clarendon Hills, Ill., \$2. Skupaj nabral podpisani \$230.00.

V Clevelandu je pa nabrala zavedna rojkinja Frances Gorshe (rojena Zagorec iz Kočarije), znesek \$101.50, katerega so darovali naslednji: Progresivne Slovenke, krožek št. 2 \$10; August Kollander \$10. Po \$5: Reza Černelič (Matjašič), Frances Gorshe (Zagorec) in Mary Milavec (rojena Butkovič-Colarič).

Po \$3: Urška Mulej, Joseph in Joyce Plemel (Gorshe), Anna Belle (Butkovič-Colarič), Louis Mrhar, Angela Zibert (Rajer), Cecilia Šubel, Urška in John Turk, Joseph Babnik in žena.

Po \$2: Josephine Zakrajšek, Zofia Čebul (rojena Colarič), Marie Zakrajšek, Anton Eppich in žena, Joseph Kodrič in žena, Frank Plut in žena, Andy Gorjanc in žena, John Zakrajšek in žena, Josephine Tratnik, Theresa Zdešar, Josephine Stwan, Marion Bachel, Vivian Gorshe in Tone Črtalič.

Po \$1: Anna Grill, Karolina Penca (Koprivnik), Helena Debevec, Frances Spik, Joseph Matjašič in žena, Joseph Cvelbar in žena, Josephine Mežnaršič, Anna Azman, Zofija Colarič, Frances Oblak, Helena Mikuš, Mary Zaverl, M. Tancek in Frances Turk. Po 50 centov: Rose Retar. Skupaj nabrala Frances Gorshe \$101.50, celotno nabrano \$331.50.

Vsem prispevalcem se v imenu mestne občine Kostanjevica iskreno zahvaljujem za izkazano zaupanje ter za njihovo darežljivost. Obenem se zahvaljujem našim naprednim slovenskim listom v Združenih državah, ki so objavili opis zgodovine tega zanimivega kraja na Dolenskem. Kakor hitro dobim potrdilo o prejemu denarja, bom tudi tega poslal listom v objavo. Stroški v zvezi z to akcijo niso bili veliki in sem jih pokrtil sam.

Zahvalim se tudi vsem onim, ki so se pobirali pri opozorili druge Kostanjevičane na 700-letnico ter na našo akcijo, posebno še gre zahvala sestri Gorshe, ki ni iznenadila le podpisane, temveč tudi vse rojake v Kostanjevici.

Mirko G. Kuhel.

Važna seja krožka št. 3 Progresivnih Slovencev

EUCLID, Ohio—V sredo, 2. sept. se vrši redna seja krožka št. 3 Prog. Slovencev v A. J. C. na Recher Ave. v navadnih prostorih. Pričetek seje ob 7.30 uri zvečer.

Na dnevnem redu je piknik, ki se vrši 13. septembra in naš bazar, ki bo na 25. oktobra. Prosi se vse članice, da gotovo vrnete knjižice, ker na dan piknika bodo listki šteti.

Prosi se tudi, da vsaka prinese kaj, bodisi kvačkanje ali šivanje ali karkoli za naš bazar, na prihodnjo sejo, 7. oktobra.

Še enkrat, prinesite nazaj knjižice!

Tajnica.

Oglašajte v . . .

Enakopravnosti

Piknik Mladinskega zbora

Spet pripravlja se mladina, da v naravo pohiti. Vsak kdor zanjo se zanima, naj se le pridruži ji.

CLEVELAND, Ohio—Izletniški časi tega poletja se bližajo koncu. Toda še vedno je dovolj časa in toplih dni, da pohitimo v naravo, kjer se navžijemo čiste, razgledne in zadovoljstvo in veselje. Vsak izletniški odbor pa vabi na splošno vse občinstvo, da se jim pridruži na njihovem izletu in se kolikor mogoče najbolje zabava in veseli.

Tudi mladinski pevski zbor priredi svoj prijazen izlet na SNPJ prostoru na Chardon & Heath Rd. v nedeljo, 6. sept. Kaj vse bo na izletu, ni potrebno opisovati ker vsak že dobro ve kaj in kako je na izletu. In kakor drugi, tudi Mladinski zbor vabi vse občinstvo, da pride na njihov izlet, v njihovo veselo družbo uživati krasoto narave. S tem se pomaga tudi zboru za nadaljnje življenje, ako je občinstvo za to, da ta zbor še živi.

J. Tomšič.

Piknik Progresivnih Slovencev

EUCLID, Ohio—Zabeležite si v spomin 13. september. To bo dan zmage za eno članico kot poslanka dobre volje za Jugoslavijo. Bitka je ostra. Krožki se kosajo med seboj, da si izvolijo poslanko iz svoje srede. Krožek št. 3 je pridno na delu in upamo, da bo naša članica Frances Gorjanc tista, katere bo odnesla venec zmage. Obilo sreče, Frances!

Sedaj pa malo o pikniku, o katerem je že poročala gl. tajnica Josie Zakrajšek. Čim več oglašanja, tem bolje.

Izletniški prostori SNPJ so že sami na sebe privlačni, poleg tega pa vam bodo Progresivne postregle z dobrotami za želodček in s prijaznostjo za razpoloženje.

Kuharice bodo pripravile jedi, vse dobre in okusne, tudi krofne ne bo manjkalo—bodo sveže, kajti Mrs. Kobal in njene pomočnice jih bodo pripravile kar tam na prostoru.

Ob eni uri popoldne se prične balinarska tekma med krožki. Za zmagovalke so določene male nagrade.

Za ples igra Grabner, kateri radi dobre godbe in vesele narave privabi ljudstvo od blizu in daleč.

Pridite, vabimo prijatelje Progresivnih tudi iz sosednjih krajev. Želimo vas videti vse na tem pikniku. Na svidenje, 13. septembra na prostoru SNPJ.

Elizabeth Matko

DVA LETALA ZGORELA

PARIZ, 1. septembra—Iz Pariza je odletelo v Indokino potniško letalo, ki je imelo na krovu 41 oseb. Kmalu ko je doseglo francoske alpe, je strmoglavilo v plamenih. Trdi se, da je vseh 41 potnikov, v to število je vključena tudi posadka, našlo smrt.

Med potniki je bil francoski violinist, znani Ghipand, ki bi moral prirediti koncerte po Japonskem.

Nad Washingtonom je danes strmoglavilo ameriško vojaško letalo, in to v bližini Portlanda. Na krovu je bilo 21 vojakov. Računa se, da so vsi mrtvi.

MESTO POD ŠOTORI

Jedrene, — Izredno stanje zveze nikomur niso odrekli, kakor zdaj z zadovoljstvom pripoveduje ravnatelj pošte. Zgradili so začasne barake, kamor so preselili telefonsko centralo in brzojav.

Nekaj korakov od tod stoji osnovna šola "Ismed Ineni." V nji so se porušile stopnice, fasada in del strehe tako, da je, kakor bi na poslopje padla bomba. V bližini sta dve gimnaziji, ki sta tudi močno porušeni. Od prve je odpadel del strehe. Šole so prav te dni pouk zaključile in izpite imajo kar pod šotori. Ker pa tudi šotorov ni dovolj, morajo profesorji popravljati pismene naloge svojih dijakov kar na prostem ali v senci dreves. Dijaki-internisti stanovali pod šotori na dvorišču poslopja. Ravnatelj pravi, da je še sreča, da je nastal potres poleti. Tako bodo utegnili šolska poslopja med počitnicami obnoviti. Samo za popravilo tveh gimnazij bodo potrebovali 400.000 turških lir. Izmed treh bolnišnic je ena hudo poškodovana in bolnišnice so spravili pod šotore, ki sta jih dala Rdeči polmesec in vojska.

Mnoge izmed 50 jedrenskih izlami so porušene z visoko travo in plevelom, ker že več let vanje nihče ne zahaja (za tako majhno mesto je džamij preveč). Potres je pomenil za konec. Minaret stare džamije Larin se je porušil pri šeretu (balkon, s katerega muezini molitev), kakor da ga je zadel top. Minaret džamije sultan Šerif je ostal brez polovice šereta. Pri vrhu pa je razpadel kot gračka iz kock. Enaka usoda je doletela tudi džamijo Kadi Bedretin in mnoge druge. Izmed zgradb sultanov zgrajenih džamij bo ta potres preživela približno polovica, minarete večine pa bodo morali podreti. Pa ne samo minareti in džamije, marveč tudi zidovi okrog njih so podirli na ulice in zavrli promet, kakor da v svojem protestu zavračajo, naj se jih pred končnim razpadom in pozabo spomni sedanjí prebivalci Jedrene, ki so jih že zdavnaj zapustili.

V mestu pod šotori je ostal niren in nedotaknjen spomenik Kemala Atatürka. Pred zamisljenim pogledom reformatarja in čuvarja Turčije so razprostrli 1500 belih šotorov vojske in Rdečega polmeseca, ki so prihajali prebivalstvu na pomoč. Kolonavi nasledniki bodo popravili mesto ter dokončno odstranili in porušili zidove in minarete starinskih majhnih džamij brez zgodovinske vrednosti. Želje verjernih fanatikov in rekonstruktorjev, da bi znova videli katero izmed svojih starih džamij, se ne bodo izpolnile.

Zdravko Pečar
(PO "LJUDSKI PRAVIČNI")

Tudi ob tem potresu se je v Jedrenah pokazalo, da so najbolj trpele iz opeke, kamna in betona zgrajene hiše, bodisi nove ali stare. Večina starih lesenih hiš je tudi tokrat ostala neškodovana. Elastičnost njihove konstrukcije jih dobro ščiti pred potresom. To je bil vzrok, da je nekoč v Turčiji veljala naredba, da je treba graditi izključno lesene hiše.

Poštarji in železničarji so po vsem svetu znani kot požrtvovalni in marljivi, pri delu zelo vestni. Jedrenska pošta je imela prostore v starem poslopju, ki ga je potres v dveh sekundah do polovice porušil. V tistem trenutku se je začel tudi največji naval telefonskih pozivov, kar jih je letos imela jedrenska pošta. Oblasti in vojska so klicale Istanbul in Ankara, zaskrbljene družine iz Istanbula in drugih krajev pa so klicale Jedrene ali pa so se hoteli meščani telefonično ali brzojavno javiti svojem v raznih krajih Turčije. Z ometom posuti telefonisti so vlekli centralo iz razvalin. Na dvorišču pošte so v nekaj urah telefon vzpostavili in nobene

KDO BO PLAČAL VARŠČINO?

SAN FRANCISCO, 1. septembra—Voditelj ameriških komunistov Steinburg in Thompson, ki sta bila zasačena v hribih pogorja Sierra Nevada, sta v zagorju. Thompson mora predsediti, če prisojeno kazen dveh let, Steinburg pa naj pride šele na razpravo. Ali se bo branil iz svobode, ali bo ostal v zaporu? Iz svobode bi se lahko branil, če bi položil naloženo varščino \$100.000. Toda kdo bo ta znesek zbral?

RAZGOVOR

Sprevodnik: "Vozni listek prosim!"
Miha Bistroglav: "Niman ga!"
Sprevodnik: "Kam se pa peljete?"
Miha: "Ne vem. Prav za prav se sploh nisem mislil peljati."
Sprevodnik: "Zakaj ste pa pošli v vlak?"
Miha: "No, saj ste se prej sami zadrli name: 'vstopite'!"
Ustrašil sem se in vstopil v vozem imenu . . ."

Časopisje v Belgiji pod drobnogledom

Bruselj.

Katoliška Cerkev v Belgiji posebej pozornost tisku in propagandi. Skrbno organizirana in široko razpredena propaganda mreža katoliške Cerkve zajema kakih 850 listov in časopisov, dve časopisni agenciji, vrsto založniških in razdeljevalnih podjetij, poklicne organizacije in sindikate založnikov, direktorjev in novinarjev katoliških listov in publikacij, dve novinarski fakulteti (prvo na katoliški univerzi v Louvainu, drugo na flamski ženski katoliški univerzi v Anversu) itd.

V ta okvir sodi tudi posebna ustanova, nemara edinstvena na svetu, to je "Odbor za obrambo duhovščine pred tiskom," ustanovljen že leta 1904. Glavna naloga tega odbora je, kakor je uradno poudarjeno v njegovem statutu, "varovati duhovnike in verske obične pred napadi zlohotnega tiska in zagotoviti javno doščanje za škodo, ki bi jo mogli napraviti ti napadi."

Ta ustanova ima tudi poslovni biro, sestavljen iz duhovnikov in advokatov, ki na sodišču vlagajo tožbe, pišejo popravke za tisk, dajejo pravne nasvete glede krivic, ki jih stori tisk itd.

Toda vrhovni vodilni organ, ki ima v rokah vse niti te široke propagandne mreže, ki jo upravlja praktično in idejno, je "študijsko središče za apostolat in predikacijo," kar pomeni po našem: študijsko središče za propagando in pouk. Direktorja tega študijskega središča, katerega sedež je v Anversu, volijo v najvišjih vrhovih katoliškega klera, razen tega dobi direktor tudi uradni cerkveni naslov "povednika akcije katoliškega tiska." To ustanovo upravlja pravni svet, ki ga sestavljajo uradni delegati vseh škofij v državi. Njegov pomožni organ je "konsultativni svet," v katerem so direktorji katoliških listov in najbolj znani katoliški novinarji.

Vsekakor bi bilo zelo zanimivo prodrati v način, kako funkcionira ta zapleteni propagandni mehanizem in ideološki instrument katoliške Cerkve. Seveda nam to praktično ni mogoče. V nadomestilo za to pa imamo zelo zanimivo, nedavno objavljeno publikacijo "študijskega centra za apostolat in predikacijo," ki je odlični vir za uradne podatke o načinu in metodah te propagande. Mislim namreč na "Le-tapis belgijskega katoliškega tiska za leto 1953." Ta knjiga je tako zanimiva in značilna, da zasluži podrobnejšo in obsežnejšo analizo, kot pa jo je mogoče dati v časopisnem članku. Zaradi pomanjkanja prostora naj se pomudimo samo pri dveh poglavjih knjige, izmed katerih je prvo doktrinarskega, drugo pa praktičnega značaja. Naslov prvega poglavja je "Cerkvena zakonodaja v tisku," drugega pa "Selekcija katoliškega tiska."

To pa že zadostuje, da pri prvem viru poznamo zares porazno dejstvo, da se katoliška Cerkev ne le ni odrekla strastnih sredstevskih metod, mračnjaške neustojnosti, duhovnega zaslužjevanja in srditega zatiranja slehernega svobodnega človeške misli, marveč da na novo mobilizira svoje sile in sredstva za obnovo srednjega veka v vsej iznakaženosti.

Poglavje o "Cerkveni zakonodaji na področju tiska" se začne z naštevanjem kodificiranih cerkvenih predpisov o tisku. Podoba je, da so med vsemi temi predpisi najpomembnejši tisti, ki so bili sprejeti na V. pokrajinskem letopisu v Milanu, saj so v tem letopisu v celoti ponatisnjeni. Poudarjajoč, da je verska propaganda po tisku neizogibna in da tisti, ki popularizirajo "kr-

ščansko doktrino v časopisih in drugih publikacijah," opravljajo resničen apostolat, pa milanski koncil takoj pristavlja, da je že papež Pij XI. na presenetljiv način pokazal, "kako je treba delati." In sedaj pride takoj na vrsto navajanje besed Pija XI. Tukaj je citologija sploh izredno neverjetno negovana navada. Že v naslednjem paragrafu, v katerem škofovski koncilij v Milanu opozarja na "nevarnost nekatoliškega tiska," so navedene podobne "presenetljive" besede papeža Leona XIII. Zanimivo je, da katoliška Cerkev ne usmerja svoje osti toliko proti nekatoličanom ali protiklerikalnemu, kolikor proti te vrste tisku, ki ga uradno imenuje "neutrality" tisk.

Dalje vsebujejo tudi ti kodificirani cerkveni predpisi podrobna navodila za delo katoliških založniških podjetij, direktorjev in urednikov časopisov in listov. Na koncu je rečeno tole: "Da bi se katoličani držali teh predpisov, vztraja Koncilij na tem, da sleherni list zajamči soveljanje enega duhovnika ali vernika, ki bi s svojimi modrimi nasveti sodeloval v vodstvu. Kar zadeva dolžnosti pisateljev, je tu dobesedno določeno tole:

"Na temelju zakona 1386, paragraf 2, z dekretom št. 233 (V. Pokrajinskega koncila v Milanu se določa, da bo veljal tudi za nevtralne liste predpis, po katerem katoliški laiki ne morejo brez upravičenega razloga, ki so ga sprejele oblasti, zavestno sodelovati v listih, časopisih in brošurah, ki praviloma napadajo katoliško vero in dobre navade... Sodelovanje pri nevtralnih publikacijah je hudi greh..."

Podobni predpisi veljajo tudi za prodajalce časopisov in listov, za roditelje, vzgojitelje, duhovnike itd. Toda vsemogočno "študijsko središče za apostolat in predikacijo" se ne zadovoljuje samo s tem, da svoje podvržene organe in vernike opozarja na doktrino in zakonske predpise o tisku. Posebno poglavje letopisa—to pa je tudi njegova glavna vsebina—je podrobna politična klasifikacija, ki zajema 2249 belgijskih in 534 tujih listov in časopisov.

Vsi ti listi so razvrščeni v štiri kategorije: katoliški tisk, je treba biti "rezerviran," in naposled nedovoljeni tisk. Sleherna izmed teh kategorij ima natančno določene norme in kriterije. KATOLIŠKI TISK: to so listi in časopisi z "imprimatur" in tisk, ki ga izdajajo katoliške in krščanske organizacije, ki so jih "odobrile cerkvene oblasti."

DOVOLJENI TISK: "krščanski listi in časopisi, ki jih ne nadzirajo cerkvene oblasti; listi, ki jih izdaja javna oblast; listi, ki obravnavajo strokovno tehnična vprašanja in niso odvisni od neke nevtralne organizacije." TISK, DO KATEREGA JE TREBA BITI REZERVIRAN: "to so predvsem strokovni listi 'nevtralnih organizacij,' listi, ki 'zastopajo nevtralnost,' dalje listi, ki 'sprejemajo krščansko vero, toda omalovažujejo cerkveno disciplino,' listi 'katoliških mladinskih skupin, ki nimajo zapovednika' itd. Podrobno je določeno celo, kateri so ti listi, ki 'pridigajo nevtralnost.' To so vsi tisti listi, ki 'bodisi brez razlike objavljajo laž in resnico; bodisi da pogostokrat vzbujajo pri bralcih nezdravo radovednost; bodisi da v moralnem, pravem ali socialnem pogledu uveljavljajo sodobne ideje.'"

PREPOVEDANI TISK: Kriterij za to kategorijo je mogoče že vnaprej ugotoviti. To so "listi z levičarskimi težnjami,

za temi listi, ki jih izdajajo socialistične, liberalne in komunistične stranke, pa tudi izdaje iz komunističnih držav." Semkaj prav tako sodijo tudi izdaje nekatoliških šol in drugih verolati. In sedaj pride takoj na vrsto navajanje besed Pija XI. Tukaj je citologija sploh izredno neverjetno negovana navada. Že v naslednjem paragrafu, v katerem škofovski koncilij v Milanu opozarja na "nevarnost nekatoliškega tiska," so navedene podobne "presenetljive" besede papeža Leona XIII. Zanimivo je, da katoliška Cerkev ne usmerja svoje osti toliko proti nekatoličanom ali protiklerikalnemu, kolikor proti te vrste tisku, ki ga uradno imenuje "neutrality" tisk.

Vsekakor je zanimivo, kakšen je kriterij pri znanih tujih časopisih. Medtem bo "Observatore Romano," pariški "Figaro," "Aurore" in "Croix" sodijo seveda v prvo kategorijo, pa znani francoski časopis "Esprit," ki ga izdaja skupina krščanskih socialistov, sodi seveda v "dovoljeni tisk."

Londonski "Times" in "Observer" in ameriški "New York Times" in "New York Herald Tribune" so uvrščeni v kategorijo št. 3. To pomeni, da je treba biti do njih oprezen in rezerviran, kajti le-ti "ne razlikujejo resnice od laži," saj vzbujajo nezdravo radovednost, vrh tega pa uveljavljajo tudi "sodobne ideje." V famozno četrto kategorijo — levičarsko — socialistično — pronografsko, prepovedano, izobčeno in prekleto, katere bralci bodo neizogibno prišli naravnost v pekel, sodijo med ostalimi hudičevimi pomočniki tudi londonski "Sunday Pictorial," pariški "Information Radical Socialist," "Populaire," "Franc Tireur" ter največji francoski dnevnik "France Soir" in celo newyorški "News Week."

Z vsake strani, iz vsake vrstice, iz vsake besede tega "Letopisa katoliškega tiska" se dviga in nas grabi za grlo mračni, izmalčeni srednji vek s svojimi dogmami, vešali, grmadami in inkvizicijo. Toda avtorji te knjige niso neodgovorni katoliški skrajneži ki so po naključju prišli na krmilo neke klerikalne ustanove. Ne, gre za najbolj uradni podvig, organiziran na najbolj uradnem mestu. Da je tako, nam priča kratki slovesni uvodnik glavarja belgijske katoliške Cerkve, kardinala Van Rva.

—M. Vitorović
(Po "Ljudski pravici")

Zemlja postaja vsak dan težja

Naša Zemlja je čedalje težja. Kozmični prah, ki prihaja iz stratosfere in ogromnih prostranstev vesoljstva, pada na Zemljo in jo vsak dan obteži za 6000 ali na leto za kakšna dva milijona ton. Zemlja je sicer za naše pojme precej velika, vendar pa se nam zde te številke na prvi pogled fantastične. V celoti vzeto pa te kozmične padavine ne pomenijo mnogo. Na kvadratni kilometer jih pade vsako leto kake 4 kg ali 40 g na hektar.

Profesor univerze v Javi Warren Thomson je preživel lani več mesecev v marljivem delu. Zbral je kozmični prah in ga pod mikroskopom natanko proučeval. Kozmični prah se razlikuje od prahu na Zemlji že po obliki; to so drobne kroglice malone povsem pravilne oblike s premerom stotinke milimetra, v večini primerov magnetizirane, sestavljene v glavnem iz železa, silicija in kisika. Človek bi mislil, da izvirajo iz drobnih kapljic neke raztopljene gnote, ki se je odtrgala od meteorja. Meteorji, te blodeče zvezde, ki ko strele švigajo po mračnem nebesu, pa niso vključeni v to statistiko. Vzlic velikemu številu in silnemu sijaju na poti skozi ozračje okrog naše Zemlje ne bi mogli pojasniti, kako nastane vsak dan na Zemlji tenka plast kozmičnega prahu.

Naša Zemlja postaja vsak dan težja že tisoče in tisoče let. Izsledki znanstvenikov so pokazali, da je stara že 3 milijarde let in da je ves ta čas na njeni poti

okrog Sonca padlo nanjo več milijonov ton kozmičnega prahu. V vesoljstvu so zvezdoslovci nedavno odkrili zanimiv pojav. Do najnovejšega časa so mislili, da je nad ozračjem okrog naše Zemlje velikanski prazen prostor, zdaj pa so ugotovili, da to ne drži. Blodeče zvezde dokazujejo, da je medplanetarni prostor poln drobnih delcev kovin, kamenja in drugih snovi, katerih delci so majhni ko glavice bučic, drugi pa težki po več ton. Več milijonov teh odpadkov se vsak dan razbije ob Zemljo, toda večina jih od silnega trenja med naglim padanjem skozi zgornje plasti ozračja zažari in razpade, ko se dotakne Zemlje, oziroma že nad njo, in se spremeni v plin in prah.

Zvezdoslovci so že zdavnaj ugotovili, da so med žarečimi zvezdami na nebesu mračna prostranstva, iz katerih ne prihaja nobena svetloba. Ta prostranstva so videti mračna zato, ker v njih plavajoči delci zakrivajo svetlobo zvezd, da ne pride do

ZIDAN BUNGALOW
star 4 leta, se prodaja. Ima kameno ognjišče, veliko kuhinjo, obednico, sprejemno sobo, 2 veliki spalnice in kopalnico spodaj. Ena zgozovljena soba je zgoraj. Klet pod vso hišo, gorkota na plin, bakrene cevi vse skozi. Garaža in pol. Pokličite lastnika RE 1-4031

PREDELUEJEM IN PRAVILJAM
kubine in kopalnice ter napravim lepe rekreacijske sobe. Vlagam asfaltno pode in stene obijem z vsakovrstnimi ploščicami (tiles).
Dobro, zadovoljivo delo po zmerni ceni.
Vprašajte za proračun.
STANLEY DOLENEC
19870 ORMISTON AVE.
KE 1-6597

Dva pogrebna zavoda
za
zanesljivo
izkušeno
simpatično
pogrebniško
postrežbo
po
CENAH, KI JIH
VI
DOLOČITE
pokličite
AGRINA & SONS
FUNERAL DIRECTORS
FURNITURE, DECORATION
1003 East 62nd St.
Newbury 1-5246 - Klamore 1-5609

DELO DOBIJO MOŠKI

TAPCO
Coit Road Works
IMA DELA NA RAZPOLAGO ZA

Machine Repair Men
Besly Grinder
Milling Machine Men
General Platers
Assemblers
Miscellaneous Machinery

Morate biti pripravljeni delati katerikoli šift; dobre delovne razmere, visoka plača od ure; prosimo, prinesite izkaz državljanstva.

Uposljalni urad odprt dnevno od 8. zj. do 5. pop.
THOMPSON PRODUCTS, INC.
12818 COIT RD.
C.T.S. BUS ST. 36

nas. Gre pravzaprav za velikanske dele hladnih plinov in prahu, ki se še zmeraj niso strnili v bleščeče zvezde. Zvezdoslovci so izračunali, da je v vesoljstvu najmanj toliko raztresenih delcev raznih gnot, kolikor je gnote vseh zvezd skupaj.

(Po "Ljudski pravici")

B. J. RADIO SERVICE
SOUND SYSTEM
INDOOR — OUTDOOR
Prvovrstna popravila na vseh vrst radio aparatov
Tubes, Radios, Rec. Players
Vse delo jamčeno
1363 E. 45 St. — HE 1-3028

Zakrajsek Funeral Home, Inc.
6016 ST. CLAIR AVENUE
Tel: ENdicott 1-3113

Z A V A R O V A L N I N O
PROTI
Ognju tatvini, avtomobilskim nesrečam, itd
preskrbi **JOHN CENTA, 13417 KUHLMAN AVE.**
Pokličite MU 1-0811

SEDAJ JE ČAS
ZA POPRAVITI ALI STAVITI NOVO STREHO ALI ŽLEBOVE.
Vrismo vsa, v kleparsko stroko spadajoča dela.
Naše delo je poznano kot prve vrste, je zanesljivo in jamčeno.
Cene so zmjerne. — Se priporočamo v naklonjenost.
Lahko pišete na ta naslov:
FRANK KURE
R. F. D. 1, Newbury, Ohio Pokličite telefonično: Newbury 823

JOS. ŽELE IN SINOVI
POGREBNI ZAVOD
6502 ST. CLAIR AVE. ENdicott 1-0583
Avtomobili in bolniški voz vedno in ob vsaki uri na razpolago.
Mi smo vedno pripravljeni z najboljšo postrežbo.
COLLINWOODSKI URAD:
452 EAST 152nd STREET Tel.: IVanhoe 1-3118

Dutch Boy HOUSE PAINT
the house paint with quality you can count on!

- 1 Dutch Boy applies smoothly, covers beautifully — makes your home look like new.
- 2 Dutch Boy is famous for its good coverage — a gallon averages 600 square feet.
- 3 Dutch Boy is rugged — protects your home in any weather, gives you months of extra wear.
- 4 Dutch Boy gives long-lasting beauty. Bright White renews itself, rain-washes clean. Ready-mixed tints stay fresh and colorful.

Why not brighten your home with Dutch Boy House Paint? Come in, choose yours today at

GRDINA HARDWARE CO.
J. PENKO & E. MARCH
6127 St. Clair Ave. — UT 1-3750

DELO DOBIJO MOŠKI

FREIGHT HANDLERS
Nickle Plate Freight House
v starosti 18-50
Plača \$1.64 na uro
5 dni v tednu
Čas in pol za delo nad 8 ur in nad 40 ur

Zglasite se pri
A. P. PHIPPS
NICKEL PLATE R.R. CO.
EAST 9th & BROADWAY

HIŠE NAPRODAJ

HIŠA NAPRODAJ
Na E. 84 St. od Superior Ave.
Za eno družino, 8 sob, forniz na plin. Preproge. Cena \$9,500.
Dajte vašo ponudbo.
Za podrobnosti pokličite
RA 1-3186

Hiše naprodaj
V fari Marije Vnebovzete od Holmes Ave. Hiša s 7 lepimi sobami; 4 spalnice.

Blizu Lake Shore Blvd.—Se lahko takoj vselite. Za eno družino, 6 sob, vse velike. Garaža za 2 avta. Gorkota na plin.
Za podrobnosti se obrnite na
KOVAC REALTY
960 EAST 185th STREET
KE 1-5030

ŽENSKA
DOBI DELO V KUHINJI V RESTAVRACIJI.
Vpraša se po 7. uri zvečer na
6737 ST. CLAIR AVE.
EN 1-9426

DELO DOBIJO MOŠKI

TOOL ROOM
LATHE OPERATORS
MACHINE REPAIRMEN
AND
MACHINE REBUILDERS
TOOL ROOM HARDENER

Visoka plača od ure poleg dodatka za življenjske stroške in mnogo podpor za delavce. Ta dela so na razpolago v naši tovarni na E. 83 in Woodland ter v naši tovarni na E. 152 St. Prosilci naj se zgledajo na uposljalnem uradu na E. 152 St.
MURRAY OHIO MFG. CO.
1115 EAST 152nd ST.

FORD MOTOR CO.

Clevelandska tovarna sprejema prošnje za delo od

NOVIH AMERIKANCEV

ki so zmogni govoriti nekaj angleščine.

To podjetje nudi visoko plačo, izvrstne delovne razmere, in sekuri-teto za bodočnost. Sedaj intervju-ramo kvalificirane moške za vsakovrstna dela.

Prosimo, zgledite se osebno v našem uposljalnem uradu na Engle Road, južno od Brookparka. Prebivalci izven mesta so prošeni, da pišejo na

FORD MOTOR CO.
17601 Brookpark Rd.
CLEVELAND, OHIO

TAPCO

sedaj izbira
IZKUŠENE MOŠKE
ZA
Toolmakers
Experimental Work
Building Jigs
and Fixtures
Izbrano Toolroom Delo

Arc in Heliarc Varilce

Maintenance

Tinsmith Machine Repairmen

Če boste kvalificirali, vas izučimo na delu za

Production Bench Inspection
Hand Trucking
Miscellaneous Machining

Uposljalni urad odprt: od ponedeljka do petka 8. zj. do 4.30 pop. ob sobotah in nedeljah 8. zj. do 3.30 pop.

Prosimo, prinesite izkaz državljanstva. Morate biti pripravljeni delati KATERIKOLI šift.

Thompson Products, Inc.
23555 Euclid Ave.
(C.T.S. Bus 28)

JANKO KERSNIK

GOSPOD JANEZ

NOVELA

(Nadaljevanje)

Vrana je vse to malo zanimivo; pušil je lahko dušno baronove smotke in posegel včas v razgovor, kolikor je bilo baš treba.

Pozneje so šli na kratek sprehod na bližnjo pristavo in po sednem gostem bukovem gozdu. Vrnivši se, priskakal je na vrtnu, ki je obdajal grad od treh strani, velik pes z glasnim tuljenjem naproti:

"O — Nero, Nero! Tu mora biti baronica blizu!" omenil je Mildejev svak.

"Gotovo!" pritrdil je baron.

In res so gospodje ugledali, prišedši do visoke in prostorne gabrove lope, dve dami, katerih ena jim je stopila naglo naproti.

Bila je Helena.

Zvedela je malo prej, kdo je obiskal danes Rudnik, in prišla je na vrt, da pozdravi gosta.

Zardela je na lahko v lice, ko ji je soprog predstavil sodnika.

"Včeraj ste bili v kopeli!" dejala je in za trenutek uprla pogled v Vrana, kateri ni umaknil svojih oči z njenega lica.

Odgovoril je nekaj, česar sam ni umel; a drugi niso pazili na to! Tudi baronova sestra je pristopila in vsa družba se je sprehajala potem po vrtu.

Župnik, baron in njegov svak so zabredli zopet v politiko, a sedaj globokeje nego prej; Vran pa je šel z gospema. Tu je največ govorila baronova sestra, a onadva sta stopala drug poleg drugega, kakor bi bilo obema nositi neznosna bremena.

Helena se je kmalu ohrabrila. "Krasna dežela je to," dejala je nadaljuje vsakino opazko o prijetnem bivanju na Rudniku; "tujka sem, a vendar sem se je tako privadila, kakor bi mi bila rodna."

"Koliko let bivate že tukaj?" vprašal je sodnik.

"Tri so že minila!"

"Prej ste bili v Nemcih?"

"Bila — v renki provinci! A ondotno posestvo je baron prodal."

Vranu je bil ta govor mučen, kajti v svesti si ni bil, da ne izda s kako opomnjo svojo in Helenino skrivnost. Kajti to je spoznal, da je vsa njuna nekdanja razmera še skrivnost vsem drugim. Obenem pa mu je bilo le to še v mislih, kako bi mogel s Heleno — samo govoriti.

Slučaj mu je pomagal. Svakinja je odšla v grad, da preskrbi majhen obed, drugi gospodje so

bili zavili z vrta navzdol na drugo stran griča in sodnik in Helena sta ostala sama pred košato gabrovo lopo, kjer sta se bila malo prej prvič pozdravila.

"Utrujena sem," omenila je ona ter sela v naslanjač v lopi; "včerajšnji izlet menda — — —"

Umolknila je, ker se Peter ni ganil s svojega mesta pred vhodom lope.

"Sedite vendar!" deje baronica veleč in pokaže stol poleg sebe.

Vran je ubogal molče kakor otrok. Sedela sta tiho nekoliko trenutkov in sodnik je s svojo paličico brskal po gladkem prodeu, s katerim so bila tla na debelo posuta. Vsa energija ga je bila minila.

Hipno se obrne baronica naglo k njemu.

"Hvala vam — gospod Vran — tisočerna hvala, da ste prišli k nam, k — meni!" Glas se ji je na lahko tresel, a tem melidioznejše je zvenel sodniku v uho; to je bil znani ljubki glas, katerega je bil zadnjič čul daleč, daleč tam na goratem bregu mogočne nemške reke; in zopet se mu je zazdelo, kakor bi se bilo vse ono stoprav sinoči godilo.

Toda ozreti se ni mogel v njo. "Hvala vam!" ponovila je ona potihoma.

"Zakaj, čemu?" govoril je polglasno in skoraj hripavo.

"Zakaj, čemu? Ker sem včeraj, ko sem vas srečala tam v gozdu nad kopeljo — ker sem včeraj in še danes do trenutka, ko ste došli sem — vedno mislila, da me zaničujete; da me zaničujete tako — kakor — kakor — kakor sem brala včeraj z vašega lica — — —"

"In kdo vam trdi, da vas ne?" deje on in vstane.

"Ne — ne tako!" ustavi mu ona govor ter stopi poleg njega.

"Vi me obsojate, a ne zaničujete me. In ko bi vi vedeli — oh —"

Solze so ji zalile oči.

Po pesku zunaj lope so zahreščali težki koraki; vrtnik je šel mimo.

Baronica si je otrla oči ter plaho zrla za mimogredočim; a ta se ni menil zanju.

"Pojdiva! Pojdiva za onimi!" dejala je vznemirjena. A pri izhodu lope se je obrnila zopet nazaj k sodniku in mu burno ponudila majhno roko svojo. Ta jo je prijel in stiskal; zmračilo se mu je pred očmi in v svoji razburjenosti je hotel Heleno objeti in

reči ji, da ljubezen do nje še ni ugasnila v njegovem srcu in da plameni sedaj bolj nego nekdaj — in da je vse drugo pozabljeno — pozabljeno. —

A ona je stala že zunaj na široki pešeni poti in izza visoke, s cvetočimi georginami obrašene gredice jima je zvenel pogovor prihajajočih gospodov naproti. —

Prijatelja sta pozno ostavila grad.

"Obiščite nas vendar večkrat, gospod sodnik! Iz Križa ni tako daleč, da bi se s tem izgovarjali!" dejal je baron Milde pri slovesu.

"Da, res, pridite k nam!" pristavi Helena z običajno ljubeznivostjo in Vran je čutil, ko ji je poljubal roko, da mu je njegovo na lahko stisnila.

"Pridem, gotovo pridem!" obljubil je nekako ognjeno, da se je župnik nehote ozrl vanj.

VI

Čez štirinajst dni je sprejel Vran po pošti kratko pismo, katerega vsebina ni bilo druge nego lakonične besede:

Zakaj Vas ni blizu?

Podpisa ni bilo, a sodnik je brez istega spoznal pisavo Helenino.

Posloval je že v Križu. Iz Grma je bil odšel drugega dne po svojem pohodu pri Mildejevih in od onega časa ni bil čul o svojih tamšnjih znancih in prijateljih. Obilo dela je imel in zato mu tudi misli niso uhajale premnogokrat tja na — Rudnik. A to pismo ga je zopet razvnelo. Bilo je zjutraj, ko mu je došlo, in malo potem je prisopihal tudi graščak Ivanič v urad.

"To je neumno! To je neumno! Kdo ve — kdo ve!" kričal je že pri vratih; "pa da me ne boste zaprli — kdo ve, kdo ve!"

"I, kaj vam pa ni po volji?"

"Da natakov dan določite mojo obravnavo! Rajši bi pustil te uboge goldinarčke — nego prihajal danes pravdat se!"

"Kaj pa je danes?"

"Lov, velik lov v Jablanici! Tam je še nekaj srnjakov in zvečer — zadnja gonja — huj! — izvrstno vino, klasična jed, kdo ve, kdo ve! Pa k zadnji gonji pojdem! Ali vi niste lovec?"

"Ne!"

"Škoda! Gospod Janez, prijatelj vaš bo tudi tam in baron Milde in vsi sošedje; Mildejevega svaka pa ni več tu —"

"Je li odšel?" vprašal je sodnik naglo.

"Da, da — pred par dnevi!"

Vranov ukrep je bil gotov! Boljše prilike ni imel iti na Rudnik, nego danes. Janeza ni doma — tam torje pusti lahko svoj voz z izgovorom, da je hotel obiskati župnika, in potem pojde peš v grad k Heleni; saj barona in svaka in sestre danes tudi ni tam.

In kakor je bil sklenil, tako je tudi storil.

Okoli treh popoldne je bil že v Grmu in tam mu je Urša obzahuje naznanila, da je župnik na velikem lovu v Jablanici.

Peter je igral svojo vlogo prav dobro. Pomudil se je nekoliko pri župnikovi sestri, a potem ji dejal, da gre na sprehod.

Odšel je po znani poti na Rudnik.

Gosto listje mu je šumelo pod nogami, ko je stopal po klancu proti gradu ter skozi vejevje visokih kostanjev upiral svoj pogled v majhna, v večernem soncu blesteča se okna.

Za trenutek se mu je dlozdelo, da vidi v enem — Heleno, in vsa kri mu je silila k srcu. Toda zmotil se je bil.

Pred gradom ga je pozdravil Nero z glasnim lajanjem in stari vrtnik se je prikazal izza ogla. Povedal je, da gospoda ni doma. Sodnik se skoraj ni drznil, po drugih vprašati; toda oni je sam pristavil:

"Gospa baronica pa so gori!"

"Torej, oglasite me!"

"I, saj ni treba," menil je vrtnik dobrovoljno. "Pri prvih vratih na mostovžu potkajte."

Vran se je nasmehnil in šel,

kamor mu je bilo svetovano. Stopil je v sobo, v katero ju je bil z Janezom privel baron Milde pri prvem njunem pohodu; pa tu ni bilo nikogar; iz sosedne sobe se je čula godba na klavirju.

Nero, ki je bil šel za sodnikom, tekkel je tja in vtem je že prenehala igralka — Helena.

"Kaj pa je — Nero? Od kod si pa ti prišel?" dejala je ter osupla vstala, čuvši korak v prednji sobi.

Toda v vratih je že stal sodnik.

"Vi, li ste?" vzkliknila je baronica in temna rdečica ji je silila v lice.

"Ubogal sem vas!" dejal je Vran v vidni zadregi, a takoj ga je bilo sram teh afektiranih besed.

"Pridite, pridite," hitela je ona ter šla pred njim skozi drugi dve sobi v mali svoj salon. Ta je bil v južnem oglu grada in zahajajoče sonce ga je razsvetljevalo s svojimi rdečimi žarki. Iz okna pa se je videlo po dolini na dolgo, belo cesto.

Sem prišedši, se je obrnila Helena zopet k sodniku; obraz njen je kazal navaden vesel izraz in tudi prejšnja rdečica je bila izginila.

Molče je ponudila z roko sodniku nizek naslanjač, sama pa je sela k oknu.

"Naj se li izgovarjam?" dejala je potem hlastno. "Pa saj me niste krivo umeli ali — celo sodili po mojem pismu?"

"Jaz sem si tolmačil vrstice tako — da želite govoriti z menoj..." zavrnil je Vran s poskušano hladnokrvnostjo.

"Tako je! Govoriti hočem, moram z vami; — zadnjič to ni bilo mogoče."

Igrala se je s svilenim svojim robcem ter zrla na pol v stran skozi okno.

Vran ni vedel besedice na to. Dvakrat, trikrat si je obrisal pot s čela in ni se drznil ozreti v lepo ženo. Vse drugo, še skoraj radost se ga je lastila, a vsa nekdanja bolest bila je pozabljena.

"Ali smem govoriti o — nekdanjosti?" vprašala je ona po kratkem molku in uprla vanj svoje velike, temne oči; roki pa je pritisnila sklenjeni k prsim.

"O nekdanjosti?" ponovil je sodnik mehanično ter zrl na tla.

"Da, da," hitela je baronica, "ločila sva se — ločila sem se od vas tako, da me spomin na to boli in peče, odkar se je ono zgodilo. Kaj ne, da sem odkritosrčna?"

Peter se je pikro asmehlil, ali ona ni pazila na to.

"Oj, jaz sem bila že kaznovana za vse to, prehudo kaznovana; v naši hiši ni sreče! Na videz, da — smo srečni in imamo, česar si želimo, pa vendar..."

Solze ni bilo v njenem očesu, toda glas se ji je tresel in Petru je segal globoko v srce.

"Kaj hočete?" vprašal je polglasno.

Mislil si je, da ga bode vprašala, ji li odpušča nezvestobo. Pritrdil bi bil iz vsega srca, saj mu je bila vzplamtela zopet vroča ljubezen do nje, taka, ki vse odpušča in ki vse pozabi — tudi poštenje svoje.

Pa tega ona ni vprašala. "Ste li pozabili name?" zašepetala je ter zakrila obraz z rokama.

"Nikdar, nikdar — Helena!" vzklikne on, stopi burno pred njo in ji sname roki z lica.

In ona mu je pustila. Potegne jo na lahko k sebi, objame in poljublja jo kakor pred leti, ko je bila še nevesta njegova, ko je daleč tam slovo jemal od nje, v nemški njeni domovini. Pa sedaj ni mislil na to, da je ona — žena drugega.

Poznate skrite lepote Gorjancev?

Lepote dolenske zemlje so marsikomu, ki je ponosen na svoje dobro poznanstvo s slovenskimi in tujimi gorskimi vršaci, še vedno deveta dežela. In vendar nam leži tako blizu! Iz Novega mesta, Šentjerneja, Kostanjevice, Brežic, Metlike, Črnomlja ali Semiča imamo v Gorjance komaj nekaj uric hoda — pa smo sredi čudovite gozdnote pokrajine. Posebno lepa je pot, ki pelje iz Novega mesta skozi Zabjo vas do Janšic in Hrušice, od koder si kmalu v Gabrju in na prvih gorjanskih košenicah. V dobrih dveh in pol urah pa lahko že počivaš v gostoljubni in dobro oskrbovani planinski koči

narodnega heroja Vinka Paderšiča — Batreje pri bajeslovnem izvirku Gospodične (822 metrov).

Trdinov vrh (1181 m) je najvišja točka v Gorjancih. Z njega je prelep razgled do Julijcev, na Kamniško sedlo, Kum, zagrebško Sleme, Klek, Rog v kočevskem pogorju, na Mirno goro in na vse osrednje dolenske gričevje, ki leži kakor na dlani, skozi dolino gradov pa si utira pot proti Savi zelena Krka. Za 180 dinarjev (za član PD s sindikalnim popustom), za nečlane društva pa za 210 dinarjev vam nudi prijaznen planinski dom vse, kar si človek požel v umirajoči lepoti gorjanskih gozdov in košenic.

(Po "Ljudski pravici")

ZAVAROVALNINO

proti

ognju, tatvini, avtomobilskim

nesrečam, itd.

preskrbi

Janko N. Rogelj

19461 SO. LAKE SHORE BLVD.

Pokličite:

Ivanhoe 1-9382

V vsaki slovenski družini, ki se zanima za napredek in razvoj Slovencev, bi morala dohajati

Enakopravnost

Zanimivo in podučno čtivo

priljubljene povesti

A WORLD OF FOOD

CHICAGO, ILL.
FOR BEST
RESULTS IN
ADVERTISING
CALL
DEarborn 2-3179

BUSINESS OPPORTUNITY

GIFT SHOP AND TOYS
Old established business
Near 79th-Halsted
HUDSON 3-7804

DOMESTIC FEMALE

WANTED — NURSES AID also
Housekeeper for cleaning and
laundry. Room and board. Good
salary. — St. Basil's Rest Home
Call Libertyville 2-1810

FEMALE HELP WANTED

WE NEED
BILLERS
TYPISTS

Merit increases
FREE
insurance, hospitalization,
vacation, holidays, sick leave
Modern office
Better apply at once

CHICAGO
SHOW PRINTING
2635 N. KILDARE

REAL ESTATE
FOR SALE

CLARENDON HILLS — 3 bed-
rooms. By owner. \$18,500.

347 Harris
Hinsdale 3073

CICERO — 5227 W. 29th Pl. —
10½ room; can make 4 flats; 2
car garage; double lot; good loca-
tion. Make offer.

Downers Grove 3507

PARK RIDGE — Large 6 room
English type residence with
sleeping porch. Gas heat. Bus and
train transportation. 4 blocks.

Talcott 3-4574

4420 S. UNION — 2 flat frame
house, 5-5 rooms, for informa-
tion call B. Mitchell.

Lafayette 3-0309

MUST SELL HOUSE to settle
estate.—Income property; make
offer. Call Jim.

Bishop 7-3335

Good Buy in MAYWOOD — North
5 room house; excellent condi-
tion; 2 car garage; excellent loca-
tion. \$13,000. See to appreciate.
Call Fillmore 3-4663

CHICAGO HEIGHTS — In Slovak
neighborhood — 4 apartment
building, 3-4's, 1-5. \$170 month.
Brick front slate siding, full
basement. — Individual heated
apartments. \$15,000.

SKYline 5-0826

CHICAGO HEIGHTS — 4 apart-
ment building, 3-4's, 1-5; present
income \$170 monthly, can be in-
creased. Brick front slate siding;
full basement; individually
heated apartments. Entire build-
ing in excellent condition. Full
price \$15,500. Must be seen to
appreciate.

SKYline 5-0826

SAUGANASH

Beautiful crab orchard and brick
3 bedroom ranch house.
Ceramic tile kitchen, bath,
11 closets, gas
robe, large breezeway, double gar-
age, 29 ft. living room with
Immediate possession
2 Thermopane picture windows
\$38,000
5721 N. KENNETH
Avenue 3-5719

Buy Savings Bonds
REGULARLY

Naznanilo in zahvala

Zalostnih src naznanjamo vsem, da je umrl naš
ljubljeni soprog, oče in brat

JOHN KOBAL

Zatisnil je svoje oči dne 9. julija 1953. Njegovo
truplo smo vpepelili dne 11. julija v Casper Rd. kremato-
riju. Rojen je bil v Gornjem Logatcu 1885 leta.

Naša želja je, da se iskreno zahvalimo vsem, ki so
položili tako krasne vence cvetja k njegovi krsti, in vsem,
ki so darovali za družino. Hvala vsem, ki so prišli se po-
slovit od njega in ga sprejmi na njegovi zadnji poti.
Zahvalo izrekamo nosilcem krste. Ponovna hvala vsem
za vse.

Sedaj si tam, kjer ni solz, in spremenil si se v prah,
iz katerega si izšel.

Zalujoči ostali:

MARY, soproga
HARRY, ALPHONSE in LEON, sinovi
VERA DENNISON, hčerka
MARY LAUTER, sestra
vnuki in sorodniki

Cleveland, Ohio, dne 2. septembra 1953.